

Den styrkede læreplan og læringsmuligheder med pædagogisk idræt, leg og bevægelse

Den styrkede læreplan er lovgrundlaget for det pædagogiske arbejde i alle daginstitutioner og hos dagplejen, samt i nogle 0. klasser og KKFO'er.

Det brede læringsbegreb er essentielt og legen benævnes som et bærende element i børns udvikling og læring. Legen har dermed igen fået en afgørende rolle i det pædagogiske arbejde, da legen skal være omdrejningspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Et læringsmiljø, som strækker sig over hele dagen, -samt børnefællesskaber - spiller også en afgørende rolle i loven. De 6 læreplanstemaer skal ikke anvendes adskilt, men skal ind tænkes som en naturlig del af det pædagogiske arbejde.

Indholdet i den styrkede læreplan harmonerer med værdierne i pædagogisk idræt. I pædagogisk idræt bruges idræt, leg og bevægelse til at skabe udviklings- og læringsrammer for børnene. Det handler om, at de voksne kan udvikle, formidle og evaluere inkluderende aktiviteter for alle børn, hvor udgangspunktet er børnenes deltagelse og udviklings- og læringsbehov.

De enkelte aktiviteter skal ændres, så de passer til børnegruppen, både i relation til deltagelsesmuligheder og udviklingsbehov. I det pædagogiske arbejde vil vi ofte for

meget på en gang, så derfor arbejder vi i pædagogisk idræt med 4 fokuspunkter. De 4 fokuspunkter skal hjælpe os med at konkretisere, hvad aktivitetens fokus er, samt hvad børnene skal have ud af at deltage i aktiviteten.

De 4 fokuspunkter er: fysisk, psykisk, social, kognitiv. Når vi arbejder med pædagogisk idræt handler det ikke om at lave så mange aktiviteter som muligt, men om at skabe rammerne for læringsprocesser for børnene. Det betyder, at aktiviteterne udvikles sammen med børnenes udvikling. En aktivitet kan starte meget simpelt og i takt med børnenes erkendelse stiger kompleksiteten af aktiviteten. Dermed handler det om at arbejde systematisk og kontinuerligt med aktiviteten, hvor børnene får tiden og dybden til at udvikle sig ved at deltage i aktiviteten.

På de følgende sider finder du fire figurer.

Figur 1

Viser hvordan pædagogisk idræt kan understøtte arbejdet med - og harmonerer med - de 6 læreplanstemaer.

Figur 2, 3 og 4

Er et redskab til at arbejde med pædagogisk idræt og de 6 læreplanstemaer.

Figur 2

Er udfyldt med aktiviteten "Alternativ rundbold" og udarbejdet med fokus på de 3-6 årige børn.

Figur 3

Er udfyldt med aktiviteten "Svup Karoline" og udarbejdet med fokus på de 0 - 3 årige børn.

Figur 2 og 3

I midten af figuren står navnet på aktiviteten. Rundt om midten er de 6 læreplanstemaer. I hvert tema er anført det, som barnet har mulighed for at lære/udvikle ved deltagelse i aktiviteten. For at "sikre" fordybelse og læring har den voksne kun fokus på et af områderne (ad gangen), når aktiviteten udføres.

Figur 4

Er en tom skabelon, som kan udfyldes. De 6 temaer er i figurerne opdelt, selvom lovtæksten om de styrkede læreplaner understreger, at temaerne skal indtænkes som en naturlig del af det pædagogiske arbejde. De er opdelt for at hjælpe den voksne med at fordybe sig i et tema ad gangen. Hvis vi vil arbejde med alle 6 læreplanstemaer i samme aktivitet, kan dybden komme til at mangles og den voksne kan få svært ved at understøtte det ønskede, når der er for mange foki.

Figur 1

Pædagogisk idræt og understøttelse af den styrkede læreplan

Den styrkede læreplan

Kommunikation & sprog	Social udvikling	Alsidig personlig udvikling	Natur, udeliv & science	Krop, sanser & bevægelse	Kultur, æstetik & fællesskab
Læringsmiljøet understøtter at alle børn får mulighed for at udvikle sprog, der bidrager til at de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. At alle børn gradvist udvikler sprog, så de opnår erfaringer med at sprogliggøre tanker, behov og ideer til brug i lærende, reflekterende og kreative fællesskaber.	Læringsmiljøet understøtter at alle børn trives og oplever at høre til i sociale fællesskaber, hvor forskellighed ses som en resurse. At alle børn udvikler empati og relationer, der bidrager til demokratisk dannelse.	Læringsmiljøet understøtter at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder på tværs af bl.a. aldersmæssige, kønsmæssige, sociale og kulturelle kategorier. Samspil præget af tryghed og nysgerrighed, således at alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse, også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.	Læringsmiljøet understøtter at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som stimulerer og udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturtyper, naturfænomener og levende organismer, samt en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling At alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, og således får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.	Læringsmiljøet understøtter at alle børn udforsker og eksperimenterer med mangfoldige måder at bruge kroppen på. At alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så de bliver fortrolige med kroppen, kropslige fornemmelser, kroppens funktioner og mangfoldige bevægelsesmuligheder.	Læringsmiljøet understøtter at alle børn indgår i et ligeværdigt og mangfoldigt fællesskab, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. At alle børn får mangfoldige kulturelle oplevelser både som tilskuere og aktive deltagere, så deres engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed stimuleres, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Pædagogisk idræt, leg og bevægelse

Kognitive fokuspunkter	Sociale fokuspunkter	Psykiske fokuspunkter	Kognitive fokuspunkter	Fysiske fokuspunkter	Alle 4 fokuspunkter
Krop og sprog			Forstå med kroppen	Og alle de andre	

Pædagogisk idræt

Kroppen som grundlæggende vilkår. Intentionelt arbejde med idræt, leg og bevægelse. Pædagogisk bagdør.
Læringsrum: Voksen-barn, barn-voksen, barn-barn.

Evalueringskultur

Hvilket læringsmiljø skaber vi med denne aktivitet? Hvad vil vi med aktiviteten? Hvorfor er den god? Hvad lærer børnene af at deltage i aktiviteten? Arbejde procesorienteret og tage udgangspunkt i den gældende børnegruppe.

Den styrkede læreplan og læringsmuligheder med pædagogisk idræt, leg og bevægelse

Natur, udeliv og Science

Kognitiv og fysisk/sanselig. Have fokus på at tælle 1-2-3 nu vipper vi boldene ud i lokalet. Oplevelse af hurtig/Langsom, mange/få, tælle bolde 1-2-3-4-5, Faldskærmen er rund, lagnet er firkantet, samle boldene i farver (matematisk opmærksomhed). Foregår i naturen og det kan være naturting, man indsamler og kaster med. Dialog om hvorfor falder tingene til jorden (tyngdekraften) - nogle langsomt, andre hurtigere m.v.

Sociale kompetencer

Social. Hjælpe hinanden med at få boldene skudt ud af faldskærmen/lagnet. Hjælpe hinanden med at hente boldene og putte dem op i faldskærmen/lagnet igen. Øve sig i at boldene deles.

Alsidig personlig udvikling

Psykisk. Synge sangen på forskellige måder - sur, glad, med dyb stemme, med lys stemme m.v. Hente boldene på trossede måder eller med forskellige udtryk - være sur og trampende/glad og hoppende/trist og langsom m.v. Være forskellige dyr når boldene hentes.

Svup Karoline

Særligt velegnet til 0-3 årige børn

Krop, sanser & bevægelse

Fysisk. Øje-hånd koordination. Vigtigt med forskellige boldtyper - tunge, lette, bløde, hårde. Styrke og stabilitet i kroppen. Kondition: Løber hurtigt hen og henter boldene. Arbejde med forskellige måde at hente boldene: kravlende, hoppende, krybende, snurrende m.v.

Kommunikation & Sprog

Kognitiv. Have fokus på at lytte og forstå simple regler. Synge sangen, lære ordene. Få forståelse af rundt om, faldskærm, lagen, bolde, farver, antal, tælle, komme noget op i noget, m.v. Børnene overtager af tælle (evt. på skift).

Kultur, æstetik & fællesskab

Psykisk, fysisk, social, kognitiv. Fokus på at legen er deltagervenlig for alle børn. Arbejde med det gode fællesskab - hvordan er man en god legekammerat i denne leg.

Den styrkede læreplan og læringsmuligheder med pædagogisk idræt, leg og bevægelse

Natur, udeliv og Science

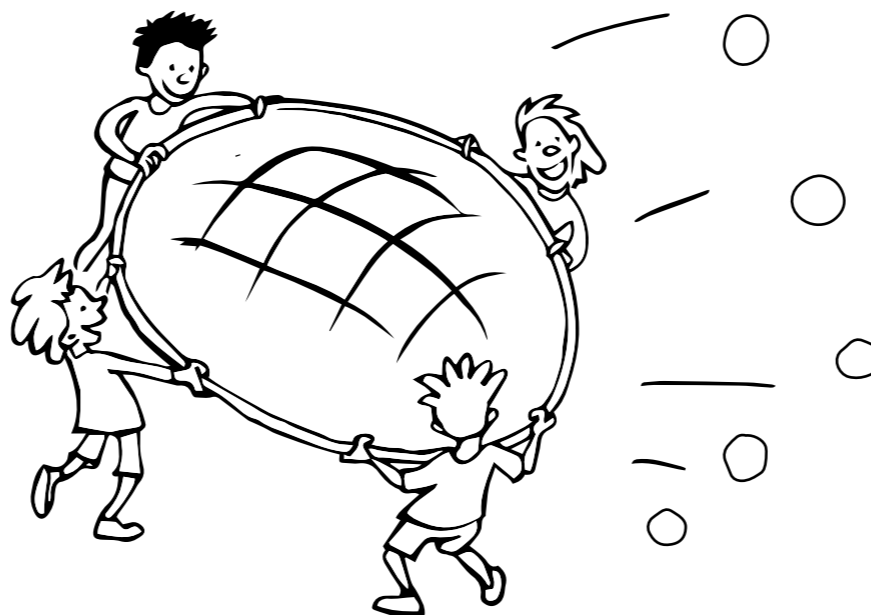
Kognitiv og fysisk/sanselig. Have fokus på at tælle kegler/runder/bolde. Oplevelse af hurtig/langsom, mange/få, 2 hold med forskellige opgaver. Sortere boldene i forskellige farver/størrelser. Faldskærmen er rund, banen er firkantet, keglerne er runde, m.v. Kan foregå i skoven, på græsset, ved havet. Det kan være naturting - fx grandkogler, nødder, blade, muslingeskaller, tang m.v., man indsamler og kaster med. Hvorfor falder boldene/tingene til jorden (tyngdekraften) - nogle langsomt og andre hurtigere m.v.

Sociale kompetencer

Social. Have fokus på hold-ånd. At være sammen på et hold og hjælpe hinanden fx med at løbe hurtigt/samle bolde. Hjælpe hinanden med at få boldene skudt ud af faldskærmen/lagnet. Bede deltagerne være sammen to og to og på den vis deltage i aktiviteten.

Alsidig personlig udvikling

Psyskisk. Turde kaste med boldene - bold tryghed. Turde løbe rundt om banen, selvom der kastes med bolde omkring dig. Turde løbe efter bolde, selv om andre løber rundt. Øvelse gør mester - ikke alt er du god til, men når du øver dig, bliver du bedre til at have fokus på at vinde og tabe. At du er stadig fantastisk, selv om du tabte.

Alternativ Rundbold
Særligt velegnet til 3-6 årige børn

Krop, sanser & bevægelse

Fysisk. Øje-hånd koordination. Vigtigt med forskellige boldtyper - tunge, lette, bløde, hårde, store, små. Styrke og stabilitet i kroppen. Kondition: Udehold: Løber hurtigt hen og henter boldene, kort pause og henter bolde igen. Indehold: løber længere tid. Kan varieres med forskellige bevægelsestyper: gående, kravlende, hoppende, listende m.v. - mere alsidighed i bevægelsen.

Kommunikation & Sprog

Kognitiv. Have fokus på at lytte og forstå simple regler. Få forståelse af rundt om, kegler, bolde, farver, antal, tælle, komme noget op i noget, m.v. Få nogle børn til at forklare legen (når de kender den). En eller flere kan speake "kampen".

Kultur, æstetik & fællesskab

Psykisk, fysisk, social, kognitiv. Rundbold er en kendt leg i alle afkroge i Danmark. Snak om almindelig rundbold og hvordan den er blevet spillet i DK i mange år. Hvor den stammer fra, at vi spillede den i "gamle" dage, da vi var børn og vores forældre spillede det også m.v. Fokus på, at legen er deltagervenlig for alle børn. Arbejde med det gode fællesskab - der kan være meget konkurrence i denne leg. Her kan fokuseres på, hvordan man er en god vinder/tabter - altså en god legekammerat.

Figur 4

Den styrkede læreplan og læringsmuligheder med pædagogisk idræt, leg og bevægelse

Natur, udeliv og Science
Kognitiv

Alsidig personlig udvikling
Psykisk

Kommunikation & Sprog
Kognitiv

Leg/ Aktivitet

Sociale kompetencer
Social

Krop, sanser & bevægelse
Fysisk

Kultur, æstetik & fællesskab
Psykisk, fysisk, social, kognitiv